

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA

Bfv.I.133/2009/5. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, a 2009. év május hó 26. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta az alábbi

v é g z é s t:

A csalás büntette és más bűncselekmény miatt a terheltek ellen folyamatban volt büntető ügyben a II. rendű terhelt által védője útján benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Baranya Megyei Bíróság 3.B.224/2006/87. számú, valamint a Pécsi Ítéltábla Bf.I.145/2008/10. számú ítéletét a II. **rendű** terheltre vonatkozó részében **hatályában fenntartja.**

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem terjeszthet elő.

I n d o k o l á s

A II. r. terheltet a Baranya Megyei Bíróság a 2008. május 30. napján kelt 3.B.224/2006/87. számú ítéletével bűnösnek mondta ki a Btk. 256. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) pontjának I. fordulata szerint minősülő befolyással üzérkedés büntettében, és ezért egy év nyolc hónapi börtönbüntetésre ítélte, melynek végrehajtását három évi próbaidőre felfüggesztette; egyben előzetes mentesítésben részesítette.

Az ítéleti tényállás lényege a következő:

A II. r. terhelt a Bt. tulajdonosaként pályázatok készítését vállalta.

Az ügy I. r. terheltje az Egyesület elnöke volt 2004-ben. A II. r. terhelttel ebbéli minőségében ismerkedett meg egy rendezvényen.

A Gyermek-, Ifjúsági- és Sportminisztérium pályázatot írt ki 2004. tavaszán olyan konferenciák szervezésének támogatására, amelyeknek témája a drogprevenció volt, és amelyet 2004. április 16. napjáig lehetett benyújtani. A kiírás szerint a rendezvény költségeit a pályázónak kellett megelőlegezni, és utólag, a számlával igazolt költségeinek függvényében volt kiutalható a támogatás összege.

Az I. r. terhelt felkérésére a II. rendű terhelt a 2.500.000 forint támogatás elnyerése érdekében benyújtandó pályázatot elkészítette, abban tanácsadóként közreműködött a III. r. terhelt is.

A pályázat benyújtása előtt a II. r. terhelt és a III. r. terhelt többször utaltak az I. r. terheltnak arra, hogy a pályázat kedvező elbírálása érdekében a pályázatot kiíró minisztérium államtitkárának és az elbírálásban részt vevő más személyeknek 500.000 forint „lobbypénzt” kell adni.

A II. r. terhelt a pályázat benyújtásával egyidejűleg tevékenységéért 15.000 forintot átvett az I. r. terhelttől. Ezen túl abban állapodtak meg, hogy a pályázat sikere esetén ő 285.000 forint, a III. r. terhelt pedig 100.000 forint sikerdíjat kap.

A pályázat sikeres volt, ennek alapján a támogatási szerződést a minisztériummal az I. r. terhelt meg is kötötte, azonban többszöri sürgetés ellenére sem fizetett semmit a társainak, annak ellenére, hogy a II. rendű és a III. r. terhelt arra hivatkoztak: az államtitkárnak minél előbb fizetniük kell.

Az I. r. terhelt - aki a pályázat útján elnyert pénzt nem a rendezvényre, hanem saját céljaira fordította - az egyesület tevékenységének ügyészi vizsgálata alatt társait és saját magát is feljelentette. Majd megbeszélte a II. rendű terhelttel, hogy 2005. március 25-én találkozik Budapesten a III. r. terhelttel, és átad neki 1.200.000 forintot, amelyből 500.000 forint az államtitkárnak és környezetének juttatandó összeg, 100.000 forint a III. r. terheltnak ígért sikerdíj, míg a fennmaradó 600.000 forint a konferencia számára ételt és italt szállító vállalkozó részére kifizetendő összeg.

A találkozóra és a Nemzeti Nyomozó Iroda által biztosított 1.200.000 forint átadására rendőrségi akció keretében került sor; a

találkozáson jelen volt egy fedett nyomozó is. A helyszínen a III. r. terheltet elfogták, és a neki átadott összeget lefoglalták.

Az első fokú határozat ellen az ügyész a II. r. terhelt terhére a büntetés súlyosítása, a terhelt és védője elsősorban a terhelt felmentése, másodsorban a büntetés enyhítése érdekében jelentett be fellebbezést.

A másodfokon eljáró Pécsi Ítéltőtanács a 2008. december 17. napján kelt Bf.I.145/2008/10. számú ítéletével az első fokú határozatot a II. r. terhelt tekintetében akként változtatta meg, hogy a vele szemben kiszabott szabadságvesztés felfüggesztésére vonatkozó rendelkezést mellőzte, mellékbüntetésül a terheltet két évre eltiltotta a közügyek gyakorlásától, és mellőzte az előzetes mentesítésre vonatkozó ítéleti rendelkezést is.

A jogerős határozatok ellen a II. r. terhelt védője felülvizsgálati indítványt nyújtott be, annak jogalapját a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontjában jelölve meg, miután álláspontja szerint a terhelt cselekményét az eljáró bíróságok törvénysértően minősítették, és emiatt vele szemben törvénysértően súlyos büntetést szabtak ki.

Az indítványozó szerint a védenca terhére megállapított bűncselekmény helyes minősítése nem befolyással üzérkedés, hanem csalás büntette. Ezen túl megítélése szerint az eljáró bíróságok nem tettek eleget indokolási kötelezettségüknek sem; a terhelt terhére megállapított bűncselekmény minősítésének jogi indokolása igen hiányos, miután abból elmaradt az „egyes tényállási elemek megvalósulásának az igazolása”, és elmaradt a jogi indokolás „ügyfele szerepe” tekintetében is.

Ezért a megtámadott határozatok megváltoztatására, és a törvénynek megfelelő határozat meghozatalára tett indítványt.

A Legfőbb Ügyészség a felülvizsgálati indítványt részben kizártnak, részben pedig alaptalannak találta. Álláspontja szerint az eltérő minősítés sem adna alapot a felülvizsgálatra, mivel a büntetés törvényes voltát az nem befolyásolná, a minősítés és a büntetés egyébként is törvényes; emellett az eljáró bíróságok indokolási kötelezettségüket sem sértették meg.

Ezért indítványozta, hogy a Legfelsőbb Bíróság a megtámadott határozatokat hatályukban tartsa fenn (BF.646/2009.).

..-.-.-.

A Be. 416. (1) bekezdés b) pontja szerint akkor, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt a bíróság törvénysértő

büntetést szabott ki, vagy törvénysértő intézkedést alkalmazott, felülvizsgálatnak van helye.

Az irányadó tényállásra figyelemmel azonban a minősítéssel kapcsolatos indítvány nem helytálló.

A Btk. 256. § (1) bekezdésében meghatározott tényállási elemeket a terhelt maradéktalanul megvalósította, mint ahogy megvalósult a (2) bekezdés a) pontja szerinti minősítéshez szükséges további - a hivatalos személy megvesztegetésének látszatát keltő - magatartás is; a terhelt azt állította, hogy hivatalos személyt vesztegetett meg a pályázat kedvező elbírálása érdekében, és ezért kért jogtalan előnyt terhelt-társától.

A befolyással üzérkedés Btk. 256. §-ának (2) bekezdés a) pontjában meghatározott minősített esete a csalás törvényi tényállásához képest speciális törvényi tényállás. Az előbbi ugyanis - a hivatalos személy megvesztegetésének valótlan állítása vagy az ilyen látszat keltése folytán - szükségképpen feltételezi a másik fél tévedésbe ejtését, továbbá magában foglalja a csalás többi törvényi tényállási elemeit, így a jogtalan haszonszerzés célzatát, valamint a károkozást is. A két bűncselekmény bűnhalmazata ekként tehát látszólagos, ezért a speciális törvényi tényállás szerinti bűncselekménynek kell a cselekményt minősíteni.

Nem tévedtek tehát az eljáró bíróságok a terhelt cselekményének jogi minősítése során.

Ezen túl a kiszabott büntetés akkor sem lenne törvénysértő, ha a terhelt terhére megállapított cselekmény nem a közélet tisztasága elleni bűncselekménynek, hanem csalás büntettének minősülne; az utóbbit a törvény három évig terjedő szabadságvesztéssel rendeli büntetni. Így a kiszabott - a csalás büntettségéhez rendelt törvényi kereteket át nem lépő, és az egyéb anyagi jogi szabályba sem ütköző - büntetés törvénysértőnek nem tekinthető.

Nem helytálló az indítványnak azon része sem, amely szerint az eljáró bíróságok nem tettek eleget indokolási kötelezettségüknek. Kétségtelen, hogy a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja szerint felülvizsgálatnak van helye, ha a bíróság határozatának meghozatalára a 373. § (1) bekezdés I. b) vagy c) pontjában, illetve a II-IV. pontjának valamelyikében meghatározott eljárási szabálysértéssel került sor.

A 373. § (1) bekezdés III. a) pontja szerint feltétlen hatályon kívül helyezési ok, ha a bíróság indokolási kötelezettségének olyan

mértékben nem tett eleget, hogy emiatt az ítélet felül bírálatra alkalmatlan.

A megtámadott határozatok felülbírálatra alkalmatlan volta azonban fel sem merülhet.

Az ítéletben a minősítésre vonatkozó jogi indokolásnak - az indítványban foglaltaktól eltérően - nem arra kell kiterjednie, hogy a törvényi tényállás egyes elemeinek megvalósulását mi igazolja; a tényállási elemeknek a történeti tényállásban kell megjelenennie, arról pedig, hogy milyen bizonyítékok alapján látta azokat megállapíthatónak, a bizonyítékok mérlegelése során kell a bíróságnak számot adnia. E kötelezettségének az első fokon eljáró megyei bíróság maradéktalanul eleget tett.

Ugyanezen okok miatt nem helytálló az indítványozó azon álláspontja sem, miszerint hiányos a jogi indokolás ügyfele szerepe tekintetében. A terhelt cselekményének leírását, és ezen keresztül a törvényi tényállási elemek megvalósulását - a fentieknek megfelelően - a történeti tényállás hiánytalanul tartalmazza.

Egyébként nem maradt adós a jogerős határozat a terheltek terhére megállapított bűncselekmény minősítésének indokaival sem. Amikor a tényállásban leírt valamely cselekmény esetlegesen különböző bűncselekmények törvényi tényállását is kimeríthette, részletes, alapos és igen színvonalas indokát adta az általa törvényesnek tartott minősítésnek. Ahol azonban az ítéletben megállapítottól eltérő minősítés lehetősége fel sem merült, az irányadó bírói gyakorlatnak megfelelően a jogszabály felhívásával tett eleget indokolási kötelezettségének.

A Legfelsőbb Bíróság nem észlelt a 416. § (1) bekezdés c) pontjában megjelölt egyéb feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértést sem.

Ezért a megtámadott határozatokat a Be. 426. §-a alapján hatályában fenntartotta.

Az ismételt indítvánnyal kapcsolatos tájékoztatás a Be. 416. § (4) bekezdés b) pontján, valamint a 418. § (3) bekezdésén alapul azzal, hogy a Be. 421. § (3) bekezdésére figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság az ugyanazon jogosult által ismételten, vagy a más jogosult által azonos tartalommal előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát is mellőzheti.

Budapest, 2009. május 26.

Dr. Belegi József s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészár Róza s.k. előadó bíró, Dr. Szabó Péter s.k. bíró

A kiadmány hitelél:

írnok

AIné